

Streszczenie rozprawy doktorskiej „Dopuszczalność nieterapeutycznych zabiegów z zakresu medycyny estetycznej”

W rozprawie doktorskiej przeprowadzono analizę przesłanek dopuszczalności wykonywania zabiegów z zakresu medycyny estetycznej. Na potrzeby pracy pojęcie to obejmuje ingerencje pozbawione celu leczniczego, wykonywane technikami właściwymi medycynie i ukierunkowane na zmianę wyglądu człowieka.

Brak uregulowania wykonywania czynności medycznych o charakterze wyłącznie upiększającym w polskim systemie prawnym skłania do rozstrzygnięcia kwestii ich dopuszczalności na tle systemowym oraz do przeanalizowania, po spełnieniu jakich przesłanek mogą być one przeprowadzane. W pracy przyjęto, że zabiegi z zakresu medycyny estetycznej w ogólności są dopuszczalne, jednak szczególna waga dóbr, jakimi są życie i zdrowie, powoduje, że dopuszczalność tego typu czynności podlega pewnym ograniczeniom. Ze względu na to, że powyższe ingerencje są wykonywane wyłącznie na podstawie umów, niezbędne jest również określenie granic swobody kształtowania treści lub celu stosunku zobowiązaniowego. W dysertacji omówiono nie tylko regulacje polskie, lecz także prawo francuskie, prawo Anglii i Wali, Szkocji oraz Irlandii Północnej.

Analiza przeprowadzona w rozprawie prowadzi do wniosku, że w odniesieniu do uregulowania zabiegów z zakresu medycyny estetycznej w prawie polskim występuje luka w prawie. Luka ta uzasadnia zastosowanie drodze analogii do przeprowadzania zabiegów upiększających niektórych przepisów ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta. Ze względu jednak na brak celu leczniczego oraz brak konieczności bezzwłocznego przeprowadzenia zabiegu, nie będą miały zastosowania te uregulowania, które dotyczą wykonania zabiegu bez zgody pacjenta czy przełamania jego sprzeciwu. Nie jest również możliwe zastosowanie w drodze analogii przepisów wprowadzających sankcje karne lub administracyjne.

Jako przesłanki dopuszczalności zabiegów z zakresu medycyny estetycznej wyróżniono: (1) zgodę pacjenta lub jego przedstawiciela ustawowego, (2) wykonanie zabiegu przez osobę formalnie uprawnioną oraz (3) przeprowadzenie zabiegu zgodnie z aktualną

wiedzą medyczną, w tym zakaz wykonywania ingerencji obarczonych znacznym ryzykiem. Należy dopuścić także przeprowadzanie zabiegów z zakresu medycyny estetycznej w przypadku osób nieposiadających pełnej zdolności do czynności prawnych, o ile ingerencja upiększająca jest zgodna z dobrem takiej osoby.

Umowy o wykonanie zabiegu z zakresu medycyny estetycznej zaliczają się do umów konsumenckich i z tego względu ograniczenia dotyczące swobody kształtowania treści lub celu stosunku prawnego wynikają nie tylko z przepisów ogólnych, lecz także z regulacji zapewniających szczególną ochronę konsumentów. Umowa o wykonanie zabiegu z zakresu medycyny estetycznej jest umową o świadczenie usług, do której na podstawie art. 750 k.c. stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu.

Ze względu na wagę dóbr, do których naruszenia może dojść w związku z wykonaniem zabiegu z zakresu medycyny estetycznej, należy uznać, że obowiązujące obecnie w polskim prawie regulacje nie zapewniają pacjentom dostatecznej ochrony. W konsekwencji postulowane jest wprowadzenie zmian ustawowych poprzez unormowanie przeprowadzania zabiegów z zakresu medycyny estetycznej w odrębnej ustawie, zawierającej w szczególności definicję legalną takich ingerencji oraz przesłanki ich dopuszczalności.